

Nenänielunäyte (NPS) virologisiin tutkimuksiin

Näytteenotto

Nenänielunäyte (NPS) soveltuu antigeeninosoitukseen, virusviljelyyn ja joihinkin nukleiinihappo-osoitustutkimuksiin. Onnistunein näyte saadaan nenänielusta nenän kautta asetetun, imuun kytketyn limanäyteputken avulla, mutta myös tikkunäyte on mahdollinen. Testin onnistumisen edellytyksenä on se, että näytteessä on riittävä määrä soluja ja soluissa riittävä virus(antigeeni)määrä.

Nenänieluumulimanäyte: Tarvittaessa voidaan sieraimia kostuttaa noin 2 ml:lla keittosuolaliuosta. Imuun kytketyn limanäyteputken letku työnnetään nenän kautta nenänieluun ja näyteputkeen ime-tään limaa molemmista sieraimista. Imulimanäyte (2 ml) lähetetään sellaisenaan limankeruuputkes-sa (ilman letkua), mieluiten saman päivän aikana. Näyte säilyy 1-3 vrk jääkaapissa.

Nenänielutikkunäyte: Näytteenottotikku (mieluiten nylon tai dacron-tikku ns. nukkatikku) työnne-tään alaviistoon nenän pohjaa pitkin sieraimen noin 12-15 cm syvyyteen (syvyys mitataan etukä-teen: sierain-korvanipukka: aikuisilla aina >10 cm, alle 2-vuotiailla lapsilla 6-7 cm) ja kiertoliik-keellä hangataan limakalvoja siten, että tikkuun tarttuu limakalvolta irronneita soluja.

Huom! vuotoherkiltä potilailta tai tilanteen muuten niin vaatiessa voidaan ottaa tikkunäyte sie-raimesta 3-5 cm:n syvyydestä ja erillisellä tikulla nielukaarista. Molemmat tikut voi katkaista sa-maan kuljetusnestettä sisältävään putkeen.

Näyteastia ja näytemäärä

Nenänieluumulimanäyte: Imulimanäytteen keruuputki. Noin 1-3 ml imulimanäytettä nenänielusta. Näytteeksi hyväksytään myös imulimaan kastettu näyte viruskuljetusputkessa.

Nenänielutikkunäyte: Viruskuljetusputki tai steriiliä keittosuolaliuosta sisältävä kierrekorkillinen muoviputki. Em. viruskuljetusputkia on saatavana myös kaupallisina, esim. Copan UTM (Universal transport medium).

Huom! Yksinomaan bakteerinäytteille tarkoitettut putket (esim. geeliputket) eivät sovellu virusnäyt-teiden kuljetukseen.

Näytteen säilytys ja lähetys

Näytteet säilytetään jääkaapissa ja lähetetään kylmälähetyksenä laboratorioon mahdollisimman pi-kaisesti, mieluiten saman päivän aikana (säilyvät jääkaapissa 1-3 vrk).